

Studiematerialet

Utbildningen **Med starkare röst** består av två delar. Del 1 är själva **studiematerialet**. Det är indelat i nio avsnitt som ni läser och diskuterar på de olika träffarna. Det innehåller även grunden till en handlingsplan som det är meningen att ni ska arbeta med under cirkelns gång. Här finns också en ordlista över vanliga begrepp och termer i sammanhanget och tips om litteratur och webbsidor.

I del 2 finns **studiehandledning och förslag på aktiviteter och övningar till varje avsnitt samt fördjupningstexter**. Studiehandledningen vänder sig till cirkelledaren som där får tips om upplägg och lämpliga övningar. Men det är lika viktigt att deltagarna i cirkeln har studiehandledningen och uppmuntras att ta del av och komma med synpunkter på de förslag som finns där. Studiecirkelns speciella pedagogik handlar bland annat om att det är cirkelledaren och deltagarna som tillsammans planerar, prioriterar, hittar pedagogiska former och genomför studierna.

Alla cirkeldeltagare får också skriften **Hitta rätt! Vägledning till brukarinflytande i socialtjänsten och psykiatri**. Den kompletterar studiematerialet och handlar om hur främst psykiatri och socialtjänsten bör agera för att göra patienter, brukare och anhöriga delaktiga. Denna utbildning handlar om vad vi själva kan göra för att påverka vårdgivare och myndigheter.

Boken **Så vill vi ha det** ska också finnas tillgänglig vid alla träffar, framförallt under arbetet med handlingsplanen. Det är patient-, brukar- och anhörignätverkets (NSPHs) framtidsvision för vård, stöd och behandling på psykiatriområdet.

Sammanfattning av studiematerialets innehåll

1. Nu börjar cirkeln!

Här får ni cirkeldeltagare börja bekanta er med varandra och med studiematerialet. Ni samtalar om era förväntningar och om hur alla ska kunna trivas i studiecirkeln. Ni börjar fundera på vad inflytande och makt betyder för er.

2. Inflytande – en introduktion

Avsnittet ger en kort introduktion till patient-, brukar- och anhöriginflytande. Bland annat ställs här frågan varför patienter, brukare och anhöriga ska ha mer att säga till om.

3. Att representera

Det här avsnittet handlar om hur vi med erfarenhet av psykisk ohälsa och psykiska funktionsnedsättningar och vi anhöriga kan använda våra erfarenheter för att påverka – som representant och företrädare för en grupp människor.

4. Mötas, lyssna och tala

Avsnittet ger en introduktion till olika tekniker som kan göra mötena mer demokratiska och beskriver vanliga formella mötesformer. Här ges också några tips om hur man kan få bättre genomslagskraft för sitt budskap.

5. Om kommuner, landsting och beslutsfattare

Här beskrivs hur kommuner, landsting och andra myndigheter fungerar, och vem som ansvarar för vad inom dessa. Titta också på de utfästelser som ert landsting eller kommun gör i vårdprogram, verksamhetsplaner och riktlinjer.

6. Metoder för patient-, brukar- och anhöriginflytande

Som patient, brukare eller anhörig – eller som representant i en intresseorganisation – kan man medverka i många olika sammanhang. Här ges en introduktion till olika metoder eller former för inflytande och hur de kan genomföras på ett bra sätt.

7. Driva egen verksamhet

Avsnittet handlar om hur intresseorganisationer själva kan ta initiativ till att driva verksamheter och aktiviteter eller samverka med det offentliga för att skapa alternativa verksamheter.

8. Samarbete för förändring

Avsnittet tar upp hur gruppen nu kan arbeta vidare tillsammans. Den visar också hur föreningar och medlemmar från olika organisationer eller grupper kan samverka på den lokala och regionala nivån.

9. Att arbeta med handlingsplaner

Om ni vill kan ni under cirkelns gång, i och med att ni tar upp olika frågor, sammanfatta resultaten i handlingsplanen. Temat och diskussionsfrågorna i avsnitten passar ihop med delarna i handlingsplanen. På sista träffen, som handlar om hur de som gått utbildningen tillsammans ska arbeta vidare, kan ni utgå från handlingsplanen. Vad behöver förändras? Så här vill vi bidra till förändringen. Så här sätter vi igång!